

Vækstmarkeds- strategi

Kina

Indhold

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Kina	3
2. Muligheder og udfordringer i Kina	7
2.1 Sektorerne: Markedsanalyse, danske styrkepositioner samt indsatser	9
Fødevarer og landbrug	9
Klima og energi	10
Vand og miljøteknik	13
Søfart, “Det Blå Danmark” og infrastruktur	15
Lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi	16
Forskning, innovation og uddannelse	18
Urbanisering	21
2.2 Barrierer	21
ANNEX: Handlingsplan	23
Fødevarer og landbrug	23
Klima, energi og miljø (grøn vækst)	24
Forskning, innovation og uddannelse	25
Lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi	26
Søfart/investeringsfremme	27
Bæredygtig urbanisering	27
Andre tiltag	28
Handelsbeskyttelse	28
Investeringsfremme	28
Fremme af design og arkitektur	28
Socialsikring	28
Dobbeltbeskatning	28
Kunst og kultur	29
Barrierer	29

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Kina

Kina passerede Japan som verdens næststørste økonomi i 2010 og forventes at indhente USA i løbet af det næste årti. Selv med en vækst på et moderat højt niveau vil Kinas økonomiske vægt og betydning øges væsentlig. Særligt Kinas import øges kraftigt i disse år og forventes at stige yderligere med den forudsete omlægning af den kinesiske økonomi til at være mere drevet af indenlandsk forbrug. Denne timing - og matchet mellem kinesiske behov på en række vigtige områder og danske styrkepositioner - er vigtig at forholde sig aktivt til.

Dansk vareeksport til Kina er steget betydeligt over det seneste årti – alene i 2011 13,4 pct. – men vi halter stadig efter visse andre sammenlignelige europæiske lande. Samtidig er Kina ikke et let marked. Landet har en anderledes kultur end de vestligt orienterede markeder, som hovedparten af dansk eksport i dag går til, og Kina er heller ikke en markedsøkonomi i traditionel forstand. I Kina er man ofte nødt til at finde nye veje for at nå sine mål. Mange danske virksomheder har allerede formået dette, og henter i dag store fordele hjem til sig selv og resten af det danske samfund.

Danmark indgik i 2008 et vigtigt strategisk partnerskab med Kina og udarbejdede en handlingsplan med mål for udvikling af samarbejdet med Kina inden for en række områder. Handlingsplanen har bidraget til udbygningen af det dansk-kinesiske samarbejde over en bred front. Blandt initiativerne kan nævnes Renewable Energy Development Program (RED-programmet), hvor dansk know-how inden for bæredygtig energi fødes ind på et tidligt tidspunkt i det kinesiske centralstyres planlægning. Et andet er oprettelsen af det dansk-kinesiske universitetscenter (Sino-Danish Centre for Education and Research/SDC) i Beijing og styrkelsen af det forsknings- og uddannelsesmæssige samarbejde. Regeringen arbejder videre med disse initiativer, og primo 2012 nåede man en vigtig milepæl i RED-programmet med den kinesiske regerings oprettelse af China National Renewable Energy Centre (CNREC), der vil trække på navnlig danske erfaringer og løsninger. I forhold

til Sino-Danish Centre er det regeringens mål at have et fuldt udbygget og funktionsdygtigt uddannelses- og forskningscenter på plads i 2013. Endvidere har Danmark siden 2007 haft et innovationscenter i Shanghai, der giver danske virksomheder og forskere adgang til innovations- og forskningsnetværk i Kina og samtidig markedsfører Danmark som videnssamfund. Regeringen har i november 2011 åbnet et nyt innovationscenter i Hongkong, der med fokus på design skal yde rådgivning til danske virksomheder og markedsføre danske designkompetencer.

Det er regeringens mål at forbedre danske virksomheders muligheder for at udnytte det store potentiale i Kina inden for handel og investeringer. Samtidig skal danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner i højere grad kunne udnytte og tiltrække viden og talent, som i disse år bygges op med kraftig vækst i Kina. Kina ønsker at bevæge sig i retning af en større grad af både social og miljømæssig bæredygtighed. Derfor er det netop i disse år vigtigt at styrke og fastholde interessen for danske løsninger og modeller blandt kinesiske beslutningstagere. Regeringen ønsker at skabe de rammer, der skal til, for at endnu flere danske virksomheder, herunder små- og mellemstore virksomheder, kan få del i udviklingen i Kina.

Der ligger i regeringens generelle vækstmarkedsstrategi en række tværgående tiltag, som selvsagt også vil blive forfulgt i forhold til Kina. Det handler indledningsvis om at styrke dels forbindelserne med vækstmarkederne via relationsopbygning, dels den løbende dialog med danske virksomheder om erhvervslivets behov. Dernæst fokuseres på eksportfremmeindsatsen. Konkret prioriteres de kollektive eksportfremstød i endnu højere grad mod regeringens satsningsområder, 50 pct. af midlerne til fremstød øremærkes BRIK-markederne og vækstmarkederne, og det tilsikres, at andelen af SMVere, der benytter fremstødsordningen, øges eller som minimum fastholdes. Det handler også om at videreudvikle programmerne Eksportstart Vækst og Vitus Vækst, der leverer skræddersyet og individuel råd-

givning til danske SMVere på vækstmarkederne, så endnu flere SMVere får succes på de nye markeder. Et yderligere eksportfremmemål er at styrke lokal tilstedeværelse på vækstmarkederne (f.eks. med fokus på sektorekspertise og CSR) samt udvikle programmer, der understøtter fælles salgsindsatser målrettet konkrete og større forretningsmuligheder på vækstmarkederne. Regeringen vil desuden styrke rådgivningen om finansiering på udvalgte vækstmarkeder for at facilitere tilvejebringelse af nødvendig finansiering for danske eksportører. For at nedbringe de barrierer, som danske virksomheder står overfor på vækstmarkederne, vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangskomiteen i EU-kommissionen. Derudover vil Danmark gøre brug af de internationale forhandlinger om frihandel, af bilaterale møder samt styrke rådgivningen til virksomhederne for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske aktører på vækstmarkederne. Regeringen vil via den samlede markedsføringsindsats gennemføre konkrete tiltag rettet mod vækstmarkederne, herunder øge kendskabet til danske produkter, løsninger og styrkepositioner. Regeringen styrker tillige investeringsfremmeindsatsen i Asien gennem flere opsøgende aktiviteter og gennem ansættelse af flere lokale investeringsrådgivere under Invest in Denmark. Regeringen vil endelig videreudvikle og yderligere målrette innovationsindsatsen samt fastholde det udbyggede forsknings- og uddannelsessamarbejde med Kina.

Nærværende strategi indeholder en kort gennemgang af de generelle muligheder og udfordringer i Kina samt en række indsatser på tværs af sektorer. Dette afsnit efterfølges af en analyse af sektorer og områder, hvor der er et særligt sammenfald af markedspotentiale i Kina og danske styrkepositioner samt regeringens sektorspecifikke bud på, hvordan dette potentiale bedst udnyttes. Herefter beskrives nogle af de almindeligste barrierer, som udenlandske virksomheder møder på det kinesiske marked, samt hvad regeringen i den forbindelse vil gøre for at sikre bedst mulig markedsadgang for danske virksomheder. Strategiens forskellige tiltag er samlet i en handlingsplan.

En lang række sektorer og indsatsområder har været overvejet i det forberedende arbejde, herunder f.eks. det hurtigt voksende marked for luksusvarer og internethandel i Kina. Men i tillæg til indsatserne på vækstmarkederne i den overordnede Vækstmarkedsstrategi og de tværgående indsatser på det kinesiske marked har regeringen valgt at fokusere sin indsats i Kina på områderne:

1. Fødevarer, landbrug og fiskeri
2. Energi og miljøteknologi
3. Vand
4. Søfart, "Det Blå Danmark" og infrastruktur
5. Lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi
6. Forskning, innovation og uddannelse
7. Urbanisering

Der ligger et stort synergipotential mellem indsatserne, som skal udnyttes for at sikre den nødvendige kritiske danske masse i Kina. Som eksempel er SDCs - det dansk-kinesiske universitetscenter – fokus på bl.a. vand og miljø, vedvarende energi og 'Life Sciences' sammenfaldende med denne strategis indsatsområder. Der skal arbejdes for at danske og kinesiske studerende og forskere fra sommeren 2012 på disse områder også spiller sammen med de specifikke sektorindsatser. F.eks. vil kandidater i vedvarende energi efterfølgende kunne arbejde for danske virksomheder, som er aktive i Kina, eller evt. deltage i projekter mellem CNREC og danske institutioner inden for vedvarende energi. Tilsvarende gælder på området for bæredygtig urbanisering, der rummer potentiale for et stærkt samarbejde mellem danske virksomheder inden for en række af indsatsområderne. Samtidig lægger konceptet op til et styrket samarbejde med danske byer, der har indgået strategiske samarbejdsaftaler med kinesiske søster- eller venskabsbyer. Her handler det om at skabe win-win situationer til gavn for dansk erhvervsliv og mellemfolkelig udveksling.

I hovedtræk indebærer indsatserne i forhold til Kina, at regeringen navnlig vil:

- prioritere langsigtet relationsopbygning og intensivere politisk, administrativt, fagligt og kommercielt samarbejde samt udveksling mellem danske og kinesiske aktører på flere niveauer
- indgå flere og opdatere eksisterende partnerskabsaftaler, Memoranda of Understanding (MoU) og skabe og bruge nye samarbejdsplatforme offensivt mhp. spin-offs til dansk erhvervsliv
- styrke eksportfremmeindsatsen til gavn for bl.a. SMVer
- arbejde for en fokusering af markedsføringsindsatsen mhp. at øge kendskabet til danske styrkepositioner
- styrke indsatsen med at bringe dansk innovation til Kina og den dansk/ kinesiske fælles innovation, til gavn for SMVer og forsknings- og teknologitunge selskaber
- gennemføre en tværsektoriel indsats inden for bæredygtig urbanisering, herunder med facilitering af strategiske bysamarbejder
- styrke indsatsen med at reducere markedsbarrierer i Kina såvel bilateralt som gennem EU og andre internationale fora
- indgå en socialsikringsaftale med Kina, der sænker socialbidragsbyrden for danske virksomheder
- opnå politisk godkendelse af en ny dobbeltbeskatningsaftale til gavn for danske virksomheder
- øge fokus på investeringsfremme, herunder ifht. det politiske niveau og institutionelle investorer gennem ansættelse af en lokal investeringsrådgiver i Beijing samt etablering af arbejdsgruppe i regi af Den Blandede Komité.

Sino-Danish Center for Research and Education (SDC)

- I april 2010 underskrev formanden for Rektorkollegiet på vegne af de otte danske universiteter den historiske aftale med Graduate University of Chinese Academy of Sciences (GUCAS) om etableringen af et dansk-kinesisk universitetscenter.
- SDC, der er et led i regeringens strategi for vidensamarbejde mellem Danmark og Kina fra 2008, er den største danske satsning inden for uddannelse og forskning uden for Danmarks grænser nogensinde.
- Sigtet med SDC er flerstrengt; styrkelse og nyetablering af forskningsnetværk og -kontakter mellem Danmark og Kina; synliggørelse af dansk forskning, danske forskere og virksomheder i Kina; styrkelse af danske studerendes muligheder for at uddanne sig i et internationalt forskermiljø og øge danske universiteters muligheder for at rekruttere dygtige kinesiske forskere og studerende; indgåelse af tætte samarbejder med danske virksomheder i Kina om bl.a. videre- og efteruddannelse, praktikpladser samt forsknings- og udviklingsopgaver.
- Samarbejdet betyder bygning af et universitetscenter i Beijing på GUCAS' campus, der vil huse op til 100 forskere, 300 kandidatstuderende og 75 PhD-studerende fra Danmark og Kina.
- 50 danske studerende vil hvert år få mulighed for at læse en 2-årig dansk kandidatuddannelse på SDC. Undervisningen, der starter i sommeren 2012, vil ske inden for områderne Public Management & Social Development, Water & Environment, Neuroscience, samt Innovation Management. SDC-studerende får en dobbeltkandidatgrad fra hhv. det danske universitet og det kinesiske samarbejdsuniversitet.
- Læs mere på: www.sinodanishcenter.com

2. Muligheder og udfordringer i Kina

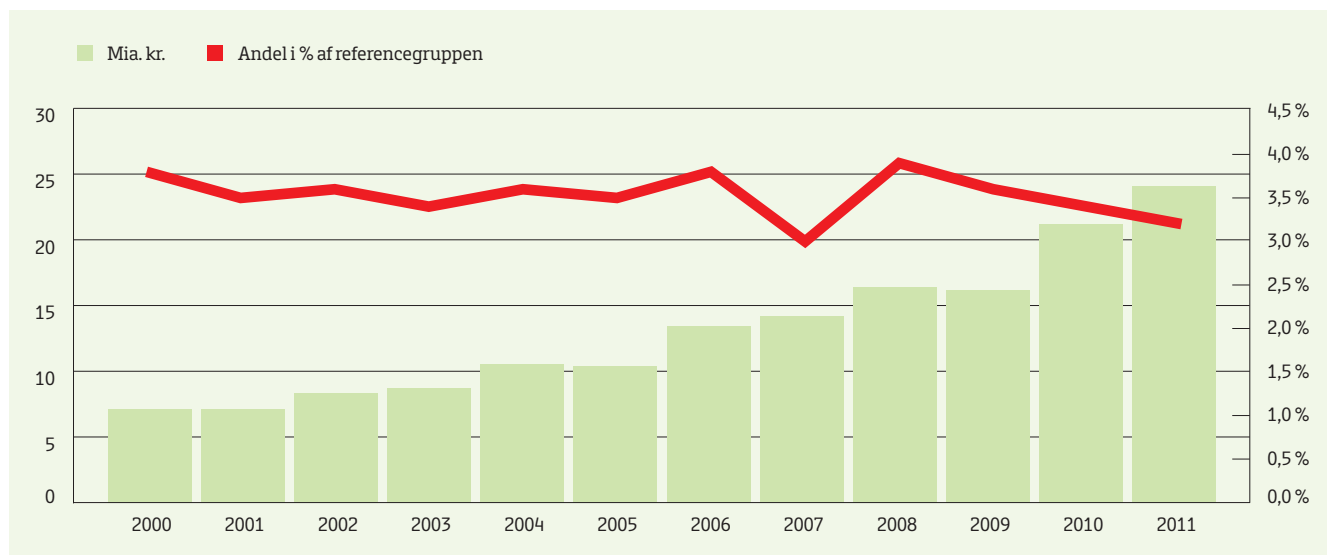
Kinas størrelse og vedvarende høje vækstrater giver landet en særstatus også i forhold til andre højvækstlande. Ifølge estimater fra Verdensbanken vil Kinas gennemsnitlige vækst i perioden 2011-15 ligge på 8,6 pct. for i det efterfølgende femår at ligge på 7 pct. Kina tegnede sig for ca. 80 pct. af stigningen i BRIK-landenes vareimport i perioden 2007-10. Den samlede kinesiske import steg i 2011 med 25 pct. – en tendens der alt andet lige vil accelerere med ændringen af den kinesiske vækstmodel fra at være investerings- og eksportbaseret til i højere grad at være forbrugsbaseret.

I 2011 var Danmarks vareeksport til Kina og Hong Kong ca. 24 mia. kr eller ca. 3,9 pct. af den samlede danske vareeksport. Siden 2000 er vareeksporten til Kina og Hong Kong vokset årligt med 11,8 pct. i løbende priser. Væksten til Kina var i denne periode 11,8 mia. kr., mens væksten til Hong Kong var 5,2 mia. kr. Siden 2007 er andelen af dansk

eksport, der afsættes i Kina og Hong Kong, steget med mere end 50 pct.

På trods af den kraftige vækst har Danmark mistet markedsandele i forhold til en referencegruppe af lande bestående af Tyskland, Sverige, Finland, Østrig, Belgien og Holland. I 2000 udgjorde Danmarks vareeksport 3,8 pct. af referencegruppens vareeksport til Kina og Hong Kong, men denne andel var i 2011 faldet til 3,2 pct. Faldet i markedsandel skyldes udelukkende en langsommere vækst i dansk vareeksport til Kina, mens Danmark har haft en relativt højere vækst end referencegruppen til Hong Kong. Markedsandelen holdt sig nogenlunde konstant i perioden 2000-2008, men efter finanskrisen i 2009 har eksporten fra andre lande i referencegruppen været kraftigere end den danske eksport på trods af, at den danske eksport til Kina/Hong Kong steg kraftigt med 13,8 pct. årligt fra 2008-2011.

Dansk vareeksport til Kina inkl. HK.

Den danske serviceeksport til Kina inklusive Hong Kong var i 2011 ca. 19 mia. kr. og udgjorde 5,4 pct. af den samlede danske serviceeksport. Over 80 pct. af serviceeksporten vedrører ydelser inden for søfart.

Til trods for liberaliseringen af den kinesiske økonomi de senere årtier spiller myndighederne på såvel centralt som decentralt niveau en meget vigtig rolle. Kontakt og samarbejde mellem danske og kinesiske myndigheder fungerer ofte som isbryder for danske erhvervsinteresser. Det offentligt/private samarbejde i Danmark (fødevarekontrol, miljøkontrol mv.) udgør desuden en selvstændig platform for dialog og indgang til samarbejde med de kinesiske myndigheder, der møder store udfordringer på netop disse områder.

Der opleves en markant stigende interesse fra offentlige myndigheder i Kina for danske erfaringer inden for centrale fokusområder i Kinas 12. femårsplan (2011-15). Det gælder navnlig på velfærds- og sundhedsområdet, men også inden for nye energiformer, ressourcebevarelse og miljøbeskyttelse. Hertil kommer en fortsættelse af indsatsen med at modernisere kinesisk landbrug samt en styrkelse af fødevarerikkerhed. Endelig foretages i disse år den hidtil største udbygning af transport og infrastruktur, herunder ifht. søtransport.

Selvom Danmark har klare og anerkendte kompetencer på disse områder, viser analyser, at det generelle kendskab til Danmark og kendskabet til danske virksomheder og styrkepositioner er begrænset i Kina, og at viden om danske styrkepositioner endvidere ofte er fragmenteret og misvisende. Derfor lægges der i den danske vækstmarkedsstrategi op til en bedre koordinering af den samlede markedsføring af Danmark mhp. at opnå større gennemslagskraft også i Kina. Markedsføringen af Danmark vil blive understøttet af andre initiativer, herunder Danmarks Internationale Kulturpanels plan for en styrket kulturudveksling med Kina og arbejdet med at skabe et dansk-kinesisk kulturår i 2014 eller 2015.

Relationer i Kina er alfa omega, og regeringen vil prioritere opbygningen af gode og langvarige relationer til beslutningstagere i Kina. Det er afgørende for at sikre fornøden opmærksomhed om relevante danske mærkesager og samtidig løbende kunne styrke erhvervslivets muligheder. I den sammenhæng spiller besøg af Kongehuset, ministre

og andre danske højniveaumøder i Kina selvsagt en væsentlig rolle. Relationsopbygning er dog ikke kun vigtigt på centralt niveau men også ifht. og mellem decentrale myndigheder.

Med input fra dansk erhvervsliv vil regeringen styrke det sektorpolitiske samarbejde med Kina gennem indgåelse af flere partnerskabsaftaler, MoU'er, herunder fornyelse af eksisterende aftaler, og skabe andre samarbejdsplatforme samt bruge disse offensivt mhp. spin-offs tilbage til dansk erhvervsliv. Den Blandede Komité udgør et forum for en intensiveret bilateral dialog med Kina og for en mere kontinuerlig fremme af danske erhvervsinteresser. Også andre muligheder for at styrke myndighedskontakt- og samarbejde skal systematisk forfølges. Det gælder også ifht. decentrale myndigheder i såvel Danmark som Kina – om f.eks. bæredygtig urbanisering - samt i ikke officielle regi. F.eks. gennem China Executive Leadership Programme (CELP) på Copenhagen Business School.

Regeringen vil arbejde for en mere strategisk og samtænkt tilgang til samarbejde også med decentrale myndigheder i Kina, herunder i håndtering af delegationsrejser til Kina og kinesiske besøg i Danmark. Indsatsen vil eksempelvis tage udgangspunkt i bæredygtig urbanisering eller andre temaer, der er særligt relevante på decentralt niveau. Her vil regeringen bl.a. facilitere og støtte op om strategiske samarbejder mellem byer i Kina og Danmark.

Der er desuden behov for at sikre et markant forbedret kendskab til Danmark og danske styrkepositioner på det kinesiske marked. Det vil ikke kun sikre bedre muligheder for afsætning af danske produkter og løsninger, men også understøtte realiseringen af det meget betydelige turistpotentiale, der er i Kina. Derfor vil regeringen styrke markedsføringsindsatsen i Kina med fokus på sektorer og målgrupper.

2.1. Sektorerne: Markedsanalyse, danske styrkepositioner samt indsatser

I forlængelse af ovenstående tværgående initiativer, vil regeringen gennemføre tematiske indsatser inden for nedenstående indsatsområder, hvor potentialerne for en styrket dansk indsats i Kina vurderes at være særligt store.

Fødevarer og landbrug

I Kinas 12. femårsplan lægges der op til en fortsat modernisering af landbrugssektoren, herunder gennem øget mekanisering og effektivisering. Fødevarer sikkerhed er i lyset af gentagne fødevareskandaler blevet et hovedtema for såvel myndigheder som forbrugere. Den støt voksende middelklasse efterspørger i stigende grad kvalitet, sikkerhed og sundhed, når det gælder fødevarer. Der ses også en øget interesse for økologi og grønne fødevarer.

Landbrugs- og fødevarerektorens eksport til Kina steg fra 5 mia. kr. i 2009 til 9 mia. kr. i 2010 og nåede 11 mia. kr. i 2011. Denne tendens ventes at fortsætte grundet vækstniveauet og sammenhæng mellem velstand og efterspørgsel på "vestlige fødevarer", som der ikke tidligere har været efterspørgsel efter. Kinas investeringer i fødevarerforsyning og -sikkerhed har været undervejs længe, men den aktuelle inflation i fødevarerpriserne på det kinesiske marked giver beslutningstagerne et akut incitament til at åbne for yderligere import for at forebygge negative sociale konsekvenser. Samtidig sætter femårsplanen fokus på opbygning af en økonomisk såvel som miljømæssigt bæredygtig landbrugs- og fødevarerektor.

Danske fødevarer er i dag kendt som produkter af høj kvalitet og sikkerhed. I forhold til andre lande – også andre EU lande – er Danmark af bl.a. centrale kinesiske myndigheder kendt for den gennemgribende fødevarerkontrol fra jord til bord. Det indebærer stor tillid til danske fødevarer. Med den voksende middelklassens ønske om kvalitet og sikkerhed vil dansk fødevarereksport til Kina derfor kunne øges. Det gælder svinekød, som allerede oplever en stor eksportfremgang, men også f.eks. mejeri- og fiskeriprodukter.

Også inden for økologi, hvor der er et betydeligt potentiale, er Danmark i dag på forkant, når det gælder eget forbrug og produktion af økologi. Dette potentiale kan udnyttes i meget højere grad i Kina. Et vigtigt skridt i den retning blev taget den 22. februar 2012 med underskrivelsen af et MoU mellem brancheorganisationen Landbrug & Fødevarer og China Green Food Development Center med det formål at håndfæste deres strategiske partnerskab. For at åbne for yderligere markedsadgang for økologiske og grønne fødevarer bør mulighederne for flere samarbejdsaftaler undersøges.

Modernisering af landbrugssektoren er et andet område, hvor danske virksomheder allerede i dag står godt, men hvor der stadig er et stort potentiale. Det gælder både produktionsprocesser, maskineri og teknologi. Danmarks muligheder for at opbygge et forspring bygger ikke kun på produkteksport, men i stigende grad på eksport af systemer og viden til udvikling af den kinesiske sektor. Her er integrationen mellem forskning, rådgivning og agroindustri og et tæt og produktivt samarbejde mellem erhverv og myndigheder et væsentligt plus, fordi de danske aktører er vant til at samarbejde og kan supplere hinanden med leverancer til hele produktionsprocessen.

På grund af den meget tætte styring af sektoren, ikke mindst i forhold til importen af fødevarer, er det nødvendigt med et veludbygget samarbejde mellem myndighederne i Danmark og Kina. En egentlig platform skabt på højt niveau mellem de danske og kinesiske fødevarermyndigheder vil kunne være en løftestang i forhold til udbygningen af samarbejdet. Det velfungerende danske offentlig-private samarbejde omkring lovgivning og kontrol er en styrkeposition, som der fra kinesisk side er stor interesse for, fordi man oplever store vanskeligheder i implementeringen af politiske tiltag på disse områder. Tilsvarende kan samarbejde inden for forskning og innovation bidrage til Danmarks forspring i Kina.

For at udnytte mulighederne for landbrug og fødevarer vil regeringen

- styrke relationsopbygning bl.a. gennem besøg og genbesøg på ministerniveau og arbejde for et fornyet MoU med de kinesiske landbrugs- og fødevarermyndigheder, med det formål at opdatere og komplementere det formelle grundlag for indgåelse af aftaler, udarbejdelse af protokoller m.v.
- etablere et dansk-kinesisk fødevarerdirektørmødeforum til skabelse af en platform for at promovere fødevarer, produktkvalitet m.v. fra Danmark
- arbejde for certifikataftaler m.v. mhp. at udvide de aktuelle tilladelser til at eksportere svinekød til Kina til også at gælde øvrige animalske produkter
- samarbejde med erhvervene om at styrke synligheden af danske fødevarer gennem fremstød, seminarer, events m.v.
- arbejde for en styrket markedsføring af dansk gastronomi og kvalitetsfødevarer i Kina via det offentlig-private markedsføringskonsortium F.O.O.D.
- arbejde for accept af import af danske økologiske og grønne fødevarer i Kina gennem EU og bilateralt gennem indgåelse af flere samarbejdsaftaler
- arbejde for goodwill hos myndigheder og erhverv som instrument for åbning af eksport fra Danmark gennem partnerskaber mellem myndigheder og erhverv om projekter i Kina
- opfordre danske fødevareraktører til fællessatsninger på det kinesiske marked, f.eks. i form af økologikonsortier og fødevareraktørers konsortier
- arbejde for at forskning og innovation inddrages i forbindelse med det danske fødevarermarked i Kina, herunder afdække Kinas nuværende samt fremtidige behov når det gælder fødevarer, sundhed og ernæring.

Klima og energi

Energi- og klimaområdet er en af hovedprioriteterne i den 12. femårsplan, der fremhæver behovet for en mere effektiv ressourceanvendelse og miljøbeskyttelse. Kina satser stort inden for vedvarende energi og i 'cleantech'. Ifølge det kinesiske finansministerium anvendte Kina i 2011 et beløb svarende til ca. 143 mia. kr. alene på energieffektiviseringer og miljøbeskyttelse. Det svarer til en årlig stigning på 10,3 pct.. Heraf allokeredes 86 mia. til energibesparelserprojekter. Dertil kommer betydelige investeringer på disse områder i bl.a. industri- og transportsektorerne, land-, skovbrug og vandsektor. Også inden for forskning og udvikling, der i BNP-andel ventes at stige til 2,2 pct. i 2015, forventer National Development and Reform Commission (NDRC), at "en substantiel andel" af investeringerne retter sig mod energiteknologi. I den 12. femårsplan lanceres syv nye strategiske vækstindustrier med særlig betoning af "grøn energi" (bl.a. energibesparelser, bioteknologi, vedvarende energi, el-biler og "new energy"-køretøjer). Satsningen kombinerer industri, klima og forskning og ventes at indebære betydelige milliardinvesteringer. Sektoren vurderes årligt at vokse med 15-20 pct. Den massive satsning indebærer store muligheder for dansk erhvervsliv ikke mindst på vindområdet. Kina satser i højere grad på vind og sol og i mindre grad på andre vedvarende energier i forhold til el-produktion. Siden 2009 har Kina været det største vindmarked i verden med ambitioner om at etablere 150-200 GW vind frem til 2020, heraf 30 GW offshore, hvilket indebærer 15-18 GW installeret ny kapacitet om året. Endelig er der muligheder inden for el-produktion og energieffektivisering, herunder energieffektivisering af bygninger. Et andet område, der er fokus på er f.eks. biobrændstoffer og biogas. Her har Danmark også betydelige kompetencer både inden for produktionen af råmaterialerne i bl.a. landbruget og forædlingen, jf. ovenfor.

Danmark har den forholdsmæssigt største eksport af energiteknologi i EU, hvilket peger på, at Danmark har en konkurrencedygtig industri på området. Markedet i dag er koncentreret om de nordeuropæiske lande, men det kinesiske 'clean-tech' marked, som allerede i dag er verdens største, forventes at vokse yderligere de kommende år. Dog er der udfordringer ifht. markedsadgang, hvilket aktualiserer behovet for en god og tæt dialog mellem bl.a. de nationale myndigheder.

Danske leverandører har gode muligheder i Kina, også i forhold til offshore sektoren, hvor Kina næppe vil komme op på det danske kvalitets- og kompetenceniveau, der er nødvendigt for at kunne møde ambitionerne i den 12. femårsplan. Det kan derfor ikke afvises, at de eksisterende kinesiske restriktioner for udenlandske selskaber på offshore området vil blive lempet. Ifht. el-produktion har Danmark en række aktører, som har potentialet til at levere til kinesiske kraftproducenter særligt inden for reduktion af emissioner og effektivisering af produktionen inkl. industriel produktion. Danmark har også en styrkeposition på området energieffektivisering af bygninger i kraft af en række virksomheder, der kan levere komponenter og rådgivning.

Den danske landbrugssektor er også en vigtig aktør i produktionen af bio-brændstoffer og biogas. Danmark er førende inden for bl.a. forædling af bioethanol, og danske biogasanlæg kan mindske miljøproblemerne i forbindelse med den igangværende udvidelse af husdyrproduktionen i Kina. Det er elementer, der indgår i femårsplanens omstilling til mere grøn økonomi, og der kan derfor forventes betydelige investeringer i de kommende år.

Også fjernvarme og køling udgør et mulighedsområde for eksport. En styrkelse af eksporten kunne tage udgangspunkt i opbygning af en samarbejdsplatform på myndighedsniveau vedr. etablering af rammebetingelser, relateret lovgivning og managementsystemer til understøttelse af udviklingen. 'Hardware' til etablering af fjernvarme og kølesystemer kunne indgå i en "samlet pakke".

For at udnytte mulighederne på miljø- og energiområdet vil regeringen

- styrke den politiske dialog om klima- og energisamarbejde, markedsadgang og en hensigtsmæssig indretning af markedet
- udnytte det tætte samarbejde med China National Renewable Energy Centre (CNREC) til at påvirke det kinesiske markedspotentiale og standarder inden for vindenergi (VE), herunder gennem fælles projekter mellem CNREC og danske institutioner
- skabe platforme for danske virksomheder, og bidrage til ambitiøse kinesiske målsætninger gennem indgåelse af nye klima- og energifaglige samarbejdsaftaler med Kina
- styrke samarbejdet om bl.a. design af incitamentsstrukturer, udvikling af standarder og hensigtsmæssige udbudsprocedurer for vindenergi og anden VE, indpasning af VE i elnettet, energieffektive teknologier i byggesektoren samt energiforskning
- arbejde for en styrket markedsføring af danske energiteknologiske løsninger i Kina via det offentlig-private markedsføringskonsortium State of Green
- tiltrække grønne kinesiske investeringer f.eks. mhp. at teste nye teknologier og løsninger i fuld skala

China National Renewable Energy Centre (CNREC)

- Danmark har igennem en længere årrække støttet udviklingen af vedvarende energi i Kina. Renewable Energy Development Programme (RED) gennemføres over fem år (2009-2014) og har til formål at udvikle kinesisk institutionel kapacitet til fremme af særligt vind-, sol- og bioenergi. Programmet består af to komponenter:
- Den første komponent indebærer forberedelse og opstart af et kinesisk nationalt center for vedvarende energi (CNREC). Centret er en art tænketank, der formulerer strategier, handlingsplaner og lovgivning til fremme af vedvarende energi på vegne af den kinesiske regering. Hertil kommer en informations- og analyseenhed. CNREC blev åbnet d. 23. februar 2012 i forbindelse med handels- og investeringsminister Pia Olsens Dyhrs besøg i Kina.
- Centerets funktion og kerneopgaver er inspireret af danske erfaringer med udviklingen af energisektoren, og CNREC har allerede fra starten indledt et tæt samarbejde med en række danske institutioner, herunder Klima- og Energiministeriet, Energistyrelsen, Københavns Universitet, Energinet.dk samt Risø.
- Det giver enestående muligheder for et tæt dansk-kinesisk samarbejde i opbygningsfasen, som dermed også vil kunne skabe et levedygtigt og langsigtet samarbejde mellem de to lande samt mulighed for at præge den kinesiske politik på området vedvarende energi.
- Den anden komponent i RED programmet indebærer etablering af en innovationspulje på 30 mio. kr. til støtte for forsknings- og udviklings samarbejder med henblik på udvikling af innovative vedvarende energiteknologier mellem kinesiske og danske virksomheder og forskningsinstitutioner.
- Innovationspuljen blev lanceret i februar 2012 og er åben for ansøgninger om medfinansiering til konkrete samarbejdsprojekter. Innovationspuljen bidrager til at understøtte danske virksomheders og forskningsinstitutioners inddragelse i CNREC's arbejde samt deres rolle mere generelt på det kinesiske marked for vedvarende energi.
- Læs mere på: www.cnrec.org.cn samt www.cnred.org.cn

Vand og miljøteknik

Kina står over for store udfordringer på vandområdet, herunder sikring af ren vandforsyning. Med 20 pct. af verdens befolkning råder Kina kun over 5 pct. af verdens ferskvandsressourcer. Hastig økonomisk vækst, urbanisering og klimaændringer er alle med til at øge udfordringerne. Vandmangel kombineret med et stigende vandforbrug gør, at grundvandsspejlet i visse områder synker adskillige meter årligt. I andre dele er der stadig hyppigere oversvømmelser med tab af menneskeliv og materielle værdier som følge. Hidtil har kineserne primært søgt at løse problemerne ved at adressere udbudssiden med investeringer i udbygning af infrastrukturen, herunder kanaler, grundvandsboringer, spildevandsrensplanlægning, pumpestationer, kloakker etc. Denne indsats vil fortsætte. I begyndelsen af 2011 søsattes en egentlig "vandreform", som lægger op til investeringer fra de centrale myndigheder på ca. 3,6 billioner kr. over de næste 10 år inden for bl.a. vandbesparelse, herunder vandrelateret infrastruktur. Reformen lægger også op til, at lokalmyndighederne skal investere 10 pct. af proventet fra salg af jord på vandprojekter. Udover den kvantitative udbygning af infrastrukturen ventes betydelige investeringer i intelligente løsninger inden for f.eks. vandbesparelse og mindre forurenende processer i industri og landbrug.

Det er områder, hvor Danmark er teknologiførende. Danske forskningsinstitutioner og virksomheder har stor viden og kommercielle kompetencer, som i stigende grad vil efterspørges på det kinesiske marked. Vand indgår som et af temaområderne i SDC-projektet med opstart af kandidatuddannelser i september 2012. Der er således gode muligheder for, at danske virksomheder kan udnytte det fremtidige erhvervspotentiale inden for dette område.

For at udnytte mulighederne på vandområdet vil regeringen

- videreføre partnerskabet for grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser og arbejde for en kommerciel kontrakt med det kinesiske vandressourceministerium
- kortlægge danske virksomheder, kompetencer og teknologier, der kan levere løsninger til grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser i Kina
- kortlægge danske virksomheder, kompetencer og teknologier, der kan levere løsninger, som bidrager til at øge ressourceeffektiviteten i Kina / det recirkulerende samfund
- varetage opgaven som lederland af EU's kinesiske vandinitiativ på en måde så Danmark fremstår som et miljøteknologisk foregangsland på vandområdet
- indgå i miljøfaglig dialog med kinesiske vand- og miljømyndigheder om planlægning og regulering på miljø- og vandområdet

China Europe Water Platform

- Platformen etableredes med underskrivelsen af aftalen mellem miljøminister Ida Auken og Kinas vandressourceminister Chen Lei den 14. marts 2012.
- Danmark er Platformens lederland på EU27+Kroatien-siden, og andre EU-lande vil deltage i processen som medledere på tematiske områder.
- Samarbejdet kommer til at angå politikudvikling og –implementering, udveksling af teknologier og viden samt involvere forskningsinstitutioner og den private sektor for at fremme fælles forskningsindsatser og kommerciel udvikling mellem EU-landene og Kina.
- Vandområdet, og de tilknyttede store udfordringer i kommende år, står blandt de centrale udfordringer i både Kina og EU. Vandforsyning og -beskyttelse er allerøverst på den politiske agenda i Kina, og den første beslutning i 2011 for Centralkomiteen i det kinesiske kommunistiske parti og i Statsrådet vedrørte fremskynningen af vandbeskyttelsesreform og –udvikling.
- Betydningen af vandområdet i Kina tydeliggøres af et kinesisk tilsagn om investeringer i vandsektoren på 4.000 millioner RMB (ca. 500 millioner euro) over de næste 10 år.

Søfart, “Det Blå Danmark” og infrastruktur

De senere års hastige udvikling med massive infrastrukturinvesteringer i 2008-2010 ventes at fortsætte i perioden fra 2011 til 2015 bl.a. med fokus på udviklingen af den centrale samt de vestlige dele af landet. Den 12. femårsplan lægger især op til fortsatte massive investeringer i vej- og jernbanelinjet, udbygning af havnene, opgradering af transit- og opbevaringsfaciliteter i Øst- og Sydkina samt olie-, råstof- og containerterminaler i en lang række kinesiske havnebyer. Samlet set indebærer disse investeringer fortsat gode muligheder for dansk søtransport, som allerede udgør 29 pct. af Danmarks eksport til Kina, idet mere end 25 pct. af den kinesiske eksport af forarbejdede varer på skibe opereres af danske redere. De kinesiske infrastrukturinvesteringer giver også muligheder for danske shipping- og logistikelskaber til at etablere nye logistikcentre samt drive nye containerterminaler.

For at udnytte mulighederne inden for transport og infrastruktur vil regeringen

- afholde et skibsfartspolitisk seminar med deltagelse af relevante aktører fra erhverv og myndigheder i Kina. Seminaret skal markedsføre Danmark som attraktiv base for rederidrift og operation af skibe
- arbejde for markedsadgang for danske rederier i Kina og styrke kendskabet til Danmark som søfartsnation ved bl.a. at fortsætte den positive dialog med Kina på søfartsområdet, herunder i regi af de bilaterale kinesisk-danske netværksmøder
- benytte EU-Kina-dialogen på søfartsområdet som et aktiv for danske virksomheder.

Lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi

Kinas 12. femårsplan er særdeles ambitiøs inden for lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi. Ambitionen er at skabe et grundlag for et egentligt bredt fungerende socialt sikkerhedsnet for alle borgere. Forbruget i sundhedssektoren alene forventes at stige med op til 50 pct. om året i den kommende femårsperiode. Planen har flere elementer: Et forbedret socialt sikringssystem, som bl.a. vil indebære bedre syge-, arbejdsløshedssikringer samt pensionsordninger. Hertil kommer udbygning af ældreplejen samt pleje for handicappede. Endvidere lægges op til et forbedret hospitals- og behandlingssystem, som bl.a. vil indebære opførelsen af et stort antal nye hospitaler, samtidigt med at de eksisterende renoveres. Der tales udenfor femårsplanen om tal på i alt op til 20.000 nybyggede hospitaler og kliniker, herunder 300-500 "mega-hospitaler". Endelig styrkes forskning og produktion inden for farma og biotek, herunder opførelse af faciliteter for forskning og udvikling af bioteknologi samt udvikling af forskning inden for farma og biotek.

Danske private firmaer inden for farma- og hjælpemiddelproduktion har gennem mange år haft betydelig eksport til Kina. Små og mellemstore specialiserede virksomheder udviser i stigende grad interesse for eksport til Kina. Inden for velfærdsteknologi har Danmark betydelige erfaringer samt mange innovative virksomheder. Området er dog præget af mange aktører uden overordnet koordinering, sparsom udviklingskapital samt relativt få produkter, der er salgsklare til markedet.

For at udnytte mulighederne inden for lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi vil regeringen

- arbejde for indgåelse af et MoU med MoHRSS (Ministry of Human Resources and Social Security) mhp. at styrke det bilaterale samarbejde på sundhedsområdet med fokus på udveksling af medarbejdere og videndeling
- forny det eksisterende MOU med det kinesiske sundhedsministerium i 2013. Der kan her søges etableret en arbejdsgruppe med deltagelse fra den private sektor
- kortlægge de områder, hvor Danmark har særlige forudsætninger for at kunne gøre sig gældende ifht. at eksportere velfærdsteknologiske løsninger til Kina
- etablere dialogforum med dansk erhvervsliv med henblik på at iværksætte initiativer, der kan åbne det kinesiske marked for sygehusprojektering, -planlægning og byggeri
- sikre aktiv deltagelse på relevante seminarer i Kina på provinsniveau mhp. at udbrede viden om dansk sundhed og sociale forhold, herunder f.eks. erfaringer med kroniske lidelser”, ”disease management”, det danske pensionssystem, det danske sociale sikringsystem og det danske ”pricing and reimbursement system” og dansk sundheds-IT (fælles medicinkort, elektroniske patientjournaler, elektroniske registre mm)
- arbejde for flere indgående kinesiske besøg til Danmark inden for sundheds- og socialområdet mhp. at fremme kendskabet til den danske velfærdsmodel
- samarbejde med Sino-Danish Centre gennem workshops, seminarer og lignende inden for bl.a. Life Sciences og Innovation Management samt arbejde for at styrke brugen af den danske sundhedsmodel i disse masteruddannelser
- arbejde for at fokusere brugen af den danske sundhedsmodel samt danske erfaringer med velfærdsteknologi som platform for den markedsmæssige indsats på sundhedsområdet i Kina
- arbejde for en styrket markedsføring af danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger i Kina via det nyligt etablerede offentlig-private markedsføringskonsortium for sundheds- og velfærdsteknologi.

Forskning, innovation og uddannelse

Den 12. femårsplans mål om en markant styrkelse af innovation, forskning og udvikling giver nye muligheder for dansk innovation til Kina. Udviklingen inden for forskning, innovation og uddannelse vil inden for en overskuelig årrække ændre den kinesiske økonomi fra at være produktionsorienteret til i højere grad at være innovativ. Investeringerne i forskning og udvikling er syvdoblet fra 1996 til 2009 (fra knap 79 mia. kr. til 625 mia. kr.). Mange af disse midler er øremærket områder som cleantech, lægemidler og velfærdsteknologi, der for danske uddannelsesinstitutioner og virksomheder er styrkepositioner. Samtidig er den videnskabelige produktion steget kraftigt. Kina er i dag det land i verden som efter USA producerer det største antal videnskabelige publikationer. I visse fremskrivninger forventes Kina allerede i 2013 at overtage pladsen fra USA som den mest publicerende nation.

En hastigt voksende andel af unge får en videregående uddannelse i Kina. Alligevel er der hvert år flere millioner kvalificerede kinesiske unge, der har et uopfyldt ønske om at tage en uddannelse. Kina investerer meget i at fremme internationalt uddannelsessamarbejde og i at kinesiske studerende får mulighed for at studere i udlandet - og ikke mindst vende hjem med nye kompetencer og erfaring. Danmark står overfor en mulig situation med mangel på kvalificeret arbejdskraft. Kina er et vigtigt mål for tiltrækning og fastholdelse af talent til uddannelser og arbejdsmarkedet i Danmark.

For at udnytte mulighederne inden for forskning, innovation og uddannelse vil regeringen

- bruge Innovationscenteret til målrettet at internationalisere danske innovative selskaber, teknologier og processer bl.a. ved at matche dem med den kinesiske strategiske og konkrete efterspørgsel, bl.a. via Innovation Growth rådgivningsprogrammet
- bruge Innovationscenteret til at markedsføre og kreere efterspørgsel efter danske spidskompetencer inden for innovation; processer, produkter og viden inden for de kinesisk identificerede interesseområder og industrier (bl.a. bio-tech, bedre energiudnyttelse, clean-tech og IT) bla. via Innovation Camps
- gennemføre årlige innovationsprojekter, der analyserer eksisterende og kommende interesseområder for kontinuerligt at kunne identificere, hvilke danske selskaber, kompetencer og teknologier, der allerede er, og vil blive efterspørgsel efter (f.eks. designprocesser, fødevarerikkerhed, teknologiske nicheprodukter, mv.)
- undersøge mulighederne for at opbygge Danmarks position på Kinas uddannelsesmarked mhp. rekruttering af talent til danske uddannelsesinstitutioner og til danske virksomheder i enten Kina eller Danmark gennem en fortsættelse af pilotprojektet Top Talent, arrangementer på udvalgte universiteter i Kina og Danmark samt gennem den nationale portal målrettet kinesiske studerende og jobsøgende (www.sinodanishnetwork.com)
- bruge Sino-Danish Centre i Beijing som tværgående platform på andre sektorområder (jf. Life Sciences-, vedvarende energi- og vandsporet på universitetscentret), herunder tilbyde de danske studerende kurser i kinesisk i tilknytning til deres uddannelser på Sino-Danish Centre
- arbejde for at videreføre og understøtte fælles opslag med kinesiske forskningsråd og bevillingsmyndigheder for at understøtte samarbejde mellem ledende forsknings- og innovationsmiljøer i Kina og Danmark
- opdyrke nye videnskabelige samarbejdsområder med Kina, hvor Danmark har særlige kompetencer, og hvor kinesiske institutioner har noget at tilbyde
- understøtte netværksaktiviteter mellem danske og kinesiske forskere via Internationalt Netværksprogram.

Bæredygtig urbanisering

- EU's og Kinas ledere blev på topmødet den 14. februar 2012 enige om et Partnerskab om Bæredygtig Urbanisering. Partnerskabet lanceres i foråret 2012, og lægger op til udnyttelse af synergierne mellem Kinas 12. femårsplan (2011-2015) og "EU 2020"-strategien.
- Partnerskabet forankres omkring det årlige EU-Kina Urbaniseringsforum og sigter på samarbejde og udvekslinger om kommende årtiers massive udfordringer omkring bæredygtig urbanisering. Dette gælder såvel inden for miljø-, energi- og klimamæssige, sociale, infrastrukturelle samt politiske områder mv.
- Partnerskabet lægger op til et bredt samarbejde mellem såvel regeringer, lokalniveauer, eksperter og virksomheder, og vil være et supplement og en løftestang for bilaterale samarbejder mellem Kina og EU-landene.
- Fra dansk side fungerer bæredygtig urbanisering som et horisontalt tema i såvel myndigheds- som lokalt og regionalt samarbejde mellem Kina og Danmark.
- Kommercielt arbejder "Green China" - en gruppe af danske cleantech virksomheder etableret i Kina, der er forankret på ambassaden - med bæredygtig urbanisering som horisontalt hovedtema. Dette samarbejde indebærer bl.a. identifikation af provinser/byer, som prioriterer bæredygtig byudvikling samt etablering af kommercielle projekter.

Urbanisering

Den fortsatte urbanisering er et centralt udviklingstræk i Kina. 300-350 mio. kinesere ventes over de kommende to årtier at flytte til byer. Urbaniseringen indebærer en række forskelligartede udfordringer inden for byplanlægning, energiforsyning, luft og vandkvalitet samt affaldshåndtering.

Disse er samtidig muligheder for Danmark til at intensivere samarbejdet med Kina på både centralt og decentralt niveau. Kina synes at have valgt dagsordenen 'bæredygtig urbanisering' ('sustainable urbanisation') som overordnet tema for at kunne etablere nye byer og konvertere eksisterende byer til at blive mere bæredygtige. For at komme i betragtning til at kunne levere 'eco city'-projekter (f.eks. arkitektur- og ingeniørmæssige ydelser, hardware i form af vandforsyning, spildevandshåndtering, affaldssortering, fjernvarme og køling, energieffektive bygninger etc.), ser det erfaringsmæssigt ud til, at virksomheder skal kunne tilbyde integrerede 'turn-key'-løsninger. Navnlig tværsektorielle problemstillinger som urbanisering stiller imidlertid krav til, at danske virksomheder i højere grad går sammen i projektkonsortier og byder på opgaverne samlet.

For at udnytte mulighederne ifht. urbanisering vil regeringen

- gennemføre en tværsektoriel indsats inden for 'bæredygtig urbanisering' og samle en projektgruppe med deltagelse af relevante danske aktører – virksomheder, kommuner, regioner, regionale vækstcentre forskningsinstitutioner, boligorganisationer m.fl. – med særlige kompetencer og/eller erfaringer på området mhp. en mere samlet tilgang til præsentation og afsætning af danske ekspertiser, varer og tjenester i Kina. Et koncept vil bl.a. omfatte modaliteter for og gennemførelse af delegationsrejser og evt. besøg af kinesiske delegationer i Danmark.
- Støtte op om danske kommercielle interesser gennem etablering af særlig arbejdsgruppe om bæredygtig urbanisering/eco-cities i regi af Den Blandede Komité.

2.2. Barrierer

Trods opmuntrende eksempler og en positiv udvikling på visse områder, står danske virksomheder fortsat over for en række væsentlige udfordringer og barrierer på det kinesiske marked. Det gælder bl.a. det lovgivnings- og reguleringsmæssige område med en ofte ulige og vilkårlig implementering af love og regler samt mangelfuld myndighedskoordination. Det tager tid at etablere sig i Kina med langtrukne ansøgningsforløb i forbindelse med de tilladelser, der er knyttet til enhver virksomhedsetablering. Den anderledes forretningskultur i Kina gør også, at relationspleje, promotion og større marketingsindsatser er mere påkrævet for at slå igennem som ny og ukendt virksomhed. Den geografiske afstand mellem Danmark og Kina udgør en selvstændig komplicerende faktor omkring opstart, vedligeholdelse samt udvidelse af forretning i Kina, der derfor kan virke ekstra uoverskuelig og svær.

Kina opretholder fortsat høje toldsatser på en række sektorer af særlig interesse for danske virksomheder. Kina opretholder desuden eksportrestriktioner og -kvoter på råvarer, herunder sjældne jordarter. En række danske virksomheder, som har flyttet dele af produktionen til Kina, eller som er afhængige af underleverandører i Kina til produktion i Danmark, oplever fortsat problemer med EU's brug af antidumping-told på import fra Kina. Det er handelshindringer, som er pålagt af EU27 selv, men som bl.a. er begrundet i Kinas manglende markedsøkonomiske status.

Kina opretholder høje beskyttelsesbarrierer og en række komplicerede reguleringsmekanismer. Det gælder inden for strategiske industrier som energisektoren, men også inden for tungt regulerede områder som medicinalbranchen og fødevarerindustrien. Dertil kommer generelle problemer med bl.a. svage regnskabsstandarder og revision samt lange og tidskrævende godkendelses- samt certificeringsprocesser, som i praksis udgør væsentlige tekniske handelshindringer for udenlandske virksomheder. Derudover er lovgivningsprocessen et stort problem, idet bl.a. reguleringsforslag og lovændringer til tider bliver gennemført med kort varsel og uden høring. Dette rammer især udenlandske virksomheder.

Der er generelt store udfordringer på området for intellektuelle rettigheder i Kina, herunder bl.a. piratkopiering, krænkelse af ophavsrettigheder samt problemer med varemærkeregistrering i ond tro. Hertil kommer, at uden-

landske virksomheder udsættes for såvel diskrimination som utilstrækkelig beskyttelse med eksempler på lokal protektionisme i eksempelvis krænkelssager. Dertil kommer høje tærskelværdier for retsforfølgelse i patentsager og en begrænset varighed af patenter. Det er tilmed en udfordring for danske virksomheder, at kinesisk lovgivning beskytter rettigheder i form af geografiske indikationer uden for landbrugs- og fødevarerområdet, som i Danmark anses for generiske betegnelser. IPR-problemerne i Kina forværres af dårlig koordination mellem de kinesiske myndigheder. Det kan resultere i unødige handelshindringer for danske virksomheder. Ofte skyldes problemerne dog også, at danske virksomheder er for dårligt forberedt og gør for lidt for at beskytte deres IPR i Kina. Eksempelvis er det langt fra alle danske virksomheder, som registrerer deres varemærke i Kina.

Udenlandske virksomheder klager ofte over diskrimination i såvel selve lovgivningen som i dens implementering i Kina. Det gælder f.eks. 'Buy China'-klausuler, hvormed vinderen af et offentligt udbud forpligtes til at købe kinesiske produkter eller ydelser. Samme tendens ses på investeringsområdet, hvor udenlandske virksomheders ejerskab af joint ventures begrænses til 50 pct. inden for bl.a. vindenergi. Dertil kommer en generel konkurrenceforvriddning i form af statsejede virksomheders nemme adgang til lavtforrentet finansiering fra staten. Danske virksomheder oplever stor konkurrence på finansiering fra deres konkurrenter i Kina. Samtidig er der blandt virksomhederne og deres købere et manglende kendskab til, hvilke finansieringsmuligheder de reelt har adgang til på disse markeder, herunder løsninger inden for eksportkredit, kreditforsikring, bistand og finansiering og garanti af investeringer. Som et mindre land har Danmark ofte svært ved at konkurrere med f.eks. store tyske virksomheder, der kan tilbyde totalløsninger. Der bør derfor være et større incitament for danske virksomheder til at lave joint ventures eller arbejde i konsortier.

Trods Kinas centraliserede økonomiske styringsmodel opnår Kina senest i 2016 såkaldt markedsøkonomisk status (MES) i Verdenshandelsorganisationen (WTO). Det vil bl.a. gøre det vanskeligere for andre WTO-medlemmer, herunder EU, at anvende handelsbeskyttende instrumenter – antidumpingtold – overfor Kina. EU's antidumpingtold mod Kina har i de senere år skadet danske interesser inden for bl.a. beklædnings- og vindmølleindustrien, der i vid

udstrækning enten har etableret sig eller anvender underleverandører i Kina. Erfaringerne viser dog, at en tidlig og aktiv indsats fra industri og myndigheder kan begrænse skadevirkninger for danske virksomheder af EU's handelsbeskyttende foranstaltninger. Typisk mangler danske virksomheder viden om regler og processer og er udfordrede i forhold til, hvordan konkrete sager kan påvirkes aktivt. Også i lyset af det strategiske perspektiv, hvor europæiske virksomheder, der står stærkt i Kina frem mod 2016, må ventes at kunne opnå vigtige konkurrencemæssige fordele, lægges op til, at der gennemføres en målrettet indsats i relevante antidumpingsager for at begrænse byrderne for danske virksomheder. Indsatsen vil bestå af information og rådgivning til danske virksomheder.

I forhold til barrierer vil regeringen

- styrke det aktive arbejde, der allerede i dag sker i markedsadgangskomiteen i EU-kommissionen for at reducere barrierer for danske virksomheder
- gøre mere målrettet brug af internationale forhandlinger og bilaterale møder for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske virksomheder i Kina
- styrke dialog med kineserne om barrierer i regi af den blandede komité, herunder løbende arbejdsgruppe om IPR-spørgsmål
- øge information til og rådgivning af danske virksomheder mhp. at mindske skadevirkninger i tilfælde, hvor EU indfører antidumpingtold mod Kina
- arbejde med løsning af generelle søfartsspørgsmål gennem EU-Kina dialogmøder om søfart.

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Fødevarer og landbrug			
Fødevareministeriet/ Fødevarestyrelsen	Løbende besøg og genbesøg på ministerniveau. I samarbejde med erhvervene afholdelse af seminarer, events m.v. for at promovere fødevareresikkerhed, produktkvalitet m.v. fra Danmark	Relationsopbygning, aftaleunderskrifter m.v. Skabe opmærksomhed og goodwill for danske produkter	Løbende
Fødevarestyrelsen	Rundbordssamtaler med relevante kinesiske myndigheder	Udvide de aktuelle tilladelser til at eksportere svinekød til Kina til også at gælde øvrige animalske produkter, herunder oksekød og fjerkræ.	Proces er påbegyndt. Løbende opfølgning
Fødevarestyrelsen	Etablere et fødevare-direktørforum	Skabelse af en platform for at promovere fødevareresikkerhed, produktkvalitet m.v. fra Danmark	I løbet af 2012
Fødevarestyrelsen	Flere aftaler om protokoludformning, certifikataftaler m.v.	Minister - og myndighedsunderskrift af sådanne dokumenter. Er en forudsætning for eksport	Påbegyndes, når muligheder viser sig.
Fødevareministeriet NaturErhvervsstyrelsen Fødevarestyrelsen	EU-forhandlinger om betingelser for økologiekспорт i gang. Danmark undersøger muligheder for selvstændige fremskridt	Accept af import af danske økologiske fødevarer i Kina	Undersøges i løbet af 2012
Fødevarestyrelsen / NaturErhvervsstyrelsen	Udvikle partnerskaber mellem myndigheder og erhverv om projekter i Kina og opfordre til, at danske fødevarer virksomheder undersøger muligheder for at samles og styrkes til sammen at satse på det kinesiske marked i konsortier - f.eks. vedr. økologi	Goodwill i Kina og åbning af eksport fra Danmark samt undersøgelse af konsortiemuligheder	Et forslag er i proces. Flere udvikles, når muligheder opstår
Fødevareministeriet	Udarbejdelse af et fornyet MoU på landbrugsområdet. Forhandlinger er påbegyndt	Underskrift af MoU	I løbet af 2012
Fødevarestyrelsen	Muligheder undersøges for at starte projekter vedr. udvikling af fødevareresikkerhed, produktion o.l.	Partnerskaber vedr. konkrete fødevarer - og erhvervsproblemstillinger til gensidig nytte. Et første eksempel er samarbejde på mælkeområdet.	Et første projekt bør kunne etableres i 2012
Erhvervs- og Vækstministeriet	Markedsføring af dansk gastronomi og danske kvalitetsfødevarer via det offentlig-private markedsføringskonsortium F.O.O.D.	Formålet er at skabe goodwill i Kina og åbne for dansk eksport. Synliggørelse af kvaliteter ved danske fødevarer i det kinesiske medie billede	2012-medio 2013

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Klima, energi og miljø (grøn vækst)			
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Nye klima- og energifaglige samarbejdsaftaler med Kina	De indgåede aftaler skal skabe en platform for danske virksomheder, og bidrage til ambitiøse kinesiske målsætninger og en hensigtsmæssig indretning af markedet. På baggrund af aftalerne kan der etableres konkrete samarbejdsprojekter med udgangspunkt i kinesiske partners ønsker og ønsker fra dansk erhvervsliv.	2012-
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Den politiske dialog om klima- og energisamarbejde og markedsadgang styrkes	Den politiske dialog styrkes ved Klima-, Energi- og Bygningsministeren	2012-
Udenrigsministeriet	Den politiske dialog om markedsadgang på det grønne område styrkes	Ministerbesøg prioriteres ved Handels- og Investeringsministeren og Udenrigsministeren, og vil benytte alle lejligheder til at indtænke energiområdet.	
Miljøministeriet	Videreføre partnerskab for grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser	Kommerciel kontrakt med det kinesiske vandressourceministerium	2012
Miljøministeriet	Kortlægning af danske virksomheder, kompetencer og teknologier, der kan levere løsninger til grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser	Overblik og register over potentielle danske leverandører af løsninger	Starten af 2012
Miljøministeriet	Kortlægning af danske virksomheder, kompetencer og teknologier, der kan levere løsninger, der bidrager til at øge ressourceeffektiviteten i Kina / det recirkulerende samfund	Overblik og register over potentielle danske leverandører af løsninger	Sommeren 2012
Miljøministeriet	Kompetent varetagelse af opgaven som lederland af EU's kinesiske vandinitiativ	Styrke billedet af Danmark som et miljøteknologisk foregangsland på vandområdet	Løbende

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Forskning, innovation og uddannelse			
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Understøtte netværksaktiviteter, f.eks. videnskabelige workshops og rejsestipendier, mellem danske og kinesiske forskere via "Internationalt Netværksprogram. Støtte kan søges af forskere på danske universiteter og i danske virksomheder til netværk og samarbejde med kinesiske forskere	Fremme videnskabelige netværk mellem danske og kinesiske forskere med henblik på øget forsknings-samarbejde.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Fortsætte Top Talent-programmet, Kina, efter den nu afsluttede pilotfase og gennemføre uddannelses- og karrierearrangementer på udvalgte universiteter i Kina samt andre universitets- og virksomhedsaktiviteter i Kina og Danmark. Udbygge Danish Network – en, national portal målrettet kinesiske studerende og jobsøgende (www.sinodanishnetwork.com)	Samarbejde mellem danske uddannelsesinstitutioner og danske internationale virksomheder om rekruttering af talent fra Kina. Opbygning af Danmarks position på Kinas uddannelsesmarked mhp. rekruttering af (fee-paying) talent til danske uddannelsesinstitutioner og sidenhen til danske virksomheder i enten Kina eller Danmark	Løbende
Innovationscenteret Shanghai	Matche danske innovative selskaber, teknologier og processer med den kinesiske strategiske og konkrete efterspørgsel, bl.a. via Innovation Growth rådgivningsprogrammet .	Internationalisering af danske innovative selskaber, teknologier og processer.	Løbende
Innovationscenteret Shanghai	Markedsføre og kreere efterspørgsel inden for innovation; processer, produkter, og viden inden for de kinesisk identificerede interesseområder og industrier (bl.a. bio-tech, bedre energiuudnyttelse, clean-tech og IT) bla. via Innovation Camps.	Synliggørelse af danske spidskompetencer inden for innovation; processer, produkter.	Løbende
Innovationscenteret Shanghai	Gennemføre årlige innovationsprojekter, der analyserer eksisterende og kommende interesseområder (f.eks. designprocesser, fødevarerikkerhed, teknologiske nicheprodukter, mv.)	Styrket salgsarbejde gennem løbende overblik over danske selskaber, kompetencer og teknologier, som der er og vil blive efterspørgsel efter.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Bruge Sino-Danish Centre i Beijing som tværgående platform på andre sektorområder (jf. Life Sciences, vedvarende energi- og vandsporet på universitetscentret), herunder tilbud om kurser på kinesisk til danske studerende i tilknytning til deres uddannelser på Sino-Danish Centre.	Styrket dansk-kinesisk samarbejde og udveksling inden for indsatsområderne. Øgede kinesisk sprogkunderskab blandt studerende på Sino-Danish Centre.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Arbejde for at videreføre og understøtte fælles opslag med kinesiske forskningsråd og bevillingsmyndigheder.	Styrket samarbejde mellem ledende forsknings- og innovationsmiljøer i Kina og Danmark.	Løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Opdyrke nye videnskabelige samarbejdsområder med Kina, hvor Danmark har særlige kompetencer, og hvor kinesiske institutioner har noget at tilbyde, herunder bl.a. arktisk forskning.	Styrket videnskabeligt samarbejde. F.eks. afholdes en workshop "Sino-Danish Polar Research workshop" mellem de bedste danske og kinesiske miljøer.	2012

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Lægemidler, sundhed og velfærdsteknologi			
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse / evt. Social- og Integrationsministeriet	Etablering af 'Memorandum of Understanding' med MoHRSS (Ministry of Human Resources and Social Security). Oprettelse af en arbejdsgruppe under MOU med deltagelse af bl.a. firmaer til at stimulere og udbygge samarbejdet.	Styrke det bilaterale samarbejde på sundhedsområdet. Fokus på udveksling af medarbejdere og videndeling.	2013
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Fornyelse af det eksisterende MOU med det kinesiske sundhedsministerium i 2013 (underskrevet i 2008)	Mere forpligtende rammer for samarbejde samt evt. etablering af arbejdsgruppe med deltagelse fra den private sektor.	2013
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Ministerbesøg i Kina.	Formålet, er at drøfte og underskrive de to MoU'er samt markedsføring af danske spidskompetencer inden for bl.a. sundheds-IT. Ministeren kan have følgeskab af aktører fra den private sektor.	2013
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Etablere dialogforum med dansk erhvervsliv med henblik på at iværksætte initiativer, der kan åbne det kinesiske marked for sygehusprojektering, -planlægning og byggeri.	Planlægning og projektering af bæredygtigt sundhedsbyggeri i verdensklasse.	Løbende
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse/Social- og Integrationsministeriet	Repræsentation og aktiv deltagelse på seminarer i Kina på provinsniveau.	Udbrede viden om danske sundheds og sociale forhold, herunder f.eks. emnerne: Erfaringer med "At holde styr på udgifter til Kroniske Lidelser" og "Disease Management" - Det Danske Pensionssystem - Det Danske Sociale Sikringsystem - Det Danske "Pricing and Reimbursement System" Dansk sundheds-IT (fælles medicin-kort, elektroniske patientjournaler, elektroniske registre mm)	2012 og frem
Erhvervs- og Vækstministeriet/ Udenrigsministeriet/ Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	Markedsføring af danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger via det offentlig-private markedsføringskonsortium for sundheds- og velfærdsløsninger.	Øget internationalt kendskab til Danmarks erhvervsmæssige styrker og kompetencer inden for sundheds- og velfærdsløsninger ved at markedsføre Danmark som et land, der leverer sundheds- og velfærdsløsninger af en høj kvalitet.	Løbende

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Søfart/investeringsfremme			
Erhvervs- og Vækstministeriet (Søfartsstyrelsen) i samarbejde med Invest in Denmark, Udenrigsministeriet	Afholde et skibsfartspolitisk seminar med deltagelse af relevante aktører fra erhverv og myndigheder i Kina. Seminaret skal markedsføre dansk register og Danmark som attraktiv base for rederidrift og operation af skibe.	Øge kendskabet til mulighederne for udenlandske rederier til at etablere sig i Danmark. Understøtte danske rederiers aktiviteter i Kina.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet (Søfartsstyrelsen)	Fortsættelse af den positive dialog med Kina på søfartsområdet, herunder i regi af de bilaterale kinesisk-danske netværksmøder. Desuden benytte EU-Kina-dialogen på søfartsområdet som et aktiv for danske virksomheder.	Fortsat god markedsadgang for danske rederier i Kina. Styrkelse af kendskabet til Danmark som søfartsnation. Desuden udbygning af samarbejdet omkring emner af fælles interesse.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet (Søfartsstyrelsen)	Benytte EU-Kina-dialogen på søfartsområdet som et aktiv for danske virksomheder.	Sikre optimale markedsbetingelser for dansk skibsfart.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet (Søfartsstyrelsen)	Fortsat arbejde med løsning af generelle søfartsspørgsmål gennem EU-Kina dialogmøderne om søfart.	Sikre optimale rammebetingelser for dansk søfart i Kina	Løbende

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Bæredygtig urbanisering			
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter	Samle en projektgruppe med deltagelse af relevante danske aktører – virksomheder, kommuner, regioner, regionale vækstcentre forskningsinstitutioner, boligorganisationer m.fl. – med særlige kompetencer og/eller erfaringer på området.	En mere samlet tilgang til præsentation og afsætning af danske ekspertiser, varer og tjenester i Kina. Et koncept vil bl.a. omfatte modaliteter for og gennemførelse af delegationsrejser og evt. besøg af kinesiske delegationer i Danmark.	2012
Udenrigsministeriet	Lade Danmark indgå i en dansk-kinesisk arbejdsgruppe om bæredygtig urbanisering/eco-cities i regi af Den Blandede Komité.		2012

ANNEX: Handlingsplan

ANDRE TILTAG

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
-----------	----------	--------------------	--------------

Handelsbeskyttelse

Erhvervs- og Vækstministeriet	Information og rådgivning til danske virksomheder i forhold til involvering i relevante sager.	Færre skadevirkningerne for danske virksomheder, når EU indfører antidumpingtold mod Kina.	2012
-------------------------------	--	--	------

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
-----------	----------	--------------------	--------------

Investeringsfremme

Udenrigsministeriet	Styrket investeringsfremmeindsats gennem ansættelse af lokal investeringsfremmerådgiver.	Øget tiltrækning af kinesiske investeringer til Danmark.	2012-13
---------------------	--	--	---------

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
-----------	----------	--------------------	--------------

Fremme af design og arkitektur

Erhvervs- og Vækstministeriet	Markedsføring af danske kompetencer inden for design og arkitektur over for det asiatiske marked via det nyetablerede innovationscenter med fokus på design i Hongkong samt via det offentlig-private markedsføringskonsortium for design og arkitektur.	Øget kendskab til danske kompetencer inden for design og arkitektur mhp. at tiltrække design- og arkitekturkompetencer til DK, øge eksporten af design- og arkitekturløsninger til Kina og tiltrække kinesiske investeringer til DK.	2012 og løbende
-------------------------------	--	--	-----------------

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
-----------	----------	--------------------	--------------

Socialsikring

Beskæftigelsesministeriet	Indgå en socialsikringsaftale med Kina.	Fjerne unødige socialbidragsbyrder for danske virksomheder.	2013
---------------------------	---	---	------

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
-----------	----------	--------------------	--------------

Dobbeltbeskatning

Skatteministeriet	Opnå politisk godkendelse af en ny dobbeltbeskatningsaftale.	Forbedre rammebetingelser for danske virksomheder i Kina.	2013
-------------------	--	---	------

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Kunst og kultur			
Kulturministeriet	Udbygge og facilitere kontakter mellem danske og kinesiske kulturaktører.	Styrke kulturudvekslingen mellem Danmark og Kina generelt med en særlig styrket indsats i 2014.	Løbende og i 2014
Kulturministeriet	Etablere besøgsprogrammer for kinesere i Danmark og danskere i Kina.	Få et skarpt billede af kinesiske interesser og præferencer i forbindelse med konkrete kulturudvekslingsprojekter.	Løbende

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Barrierer			
Udenrigsministeriet/ Erhvervs- og Vækstministeriet	Styrke det aktive arbejde, der allerede i dag sker i markedsadgangskomiteen i EU-kommissionen.	Reducere barrierer for danske virksomheder.	Løbende
Udenrigsministeriet	Gøre mere målrettet brug af internationale forhandlinger og bilaterale møder.	Fremme vilkår og rammebetingelser for danske virksomheder i BRIK-landene.	Løbende
Udenrigsministeriet	Styrke dialog med kineserne om barrierer i regi af den blandede komité, herunder løbende arbejdsgruppe om IPR-spørgsmål.	Fremme vilkår og rammebetingelser for danske virksomheder i Kina.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet	Øge information til og rådgivning af danske virksomheder.	Mindske skadevirkninger, hvor EU indfører antidumpingtold mod Kina.	Løbende

Vækstmarksstrategi – Kina

2011/2012 : 12

Såfremt spørgsmål kan henvendelse rettes til:

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. : +45 33 92 33 50

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00

Elektronisk publikation

978-87-92727-67-1

Design

e-Types & India

Foto

Lundgaard & Tranberg/Cowi,
Courtesy Sino-Danish Centre for Education and Research
Colourbox
Roar Paaske/Aarhus Universitet
Lars Kruse/Aarhus Universitet

Web

Publikationen kan hentes på
www.um.dk og www.evm.dk